

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๐/๒๕๕๕

วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง ศาลภาษีอากรกลางส่งคำโต้แย้งของโจทก์ในคดีภาษีอากรหมายเลขดำที่ ๑๕๓/๒๕๕๒ ให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (กรณีพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ และข้อกำหนดคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ)

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้องเป็นโจทก์ในคดีภาษีอากรหมายเลขดำที่ ๑๕๓/๒๕๕๒ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ใช้ชื่อว่า “บริษัท ไทยวิวัฒน์เคหะ จำกัด” ได้ยื่นฟ้องต่อศาลภาษีอากรกลาง ระบุว่าจำเลย คือ กรมสรรพากรกับคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์รวม ๔ คน ประเมินให้ผู้ร้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล หัก ณ ที่จ่าย ภาษีบุคคลธรรมดา หัก ณ ที่จ่าย และมีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องเปลี่ยนแปลงผลขาดทุนสุทธิ สำหรับรอบระยะเวลาบัญชี ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ และปี พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยไม่ชอบด้วยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ผู้ร้องจึงอุทธรณ์คัดค้านการประเมินของเจ้าพนักงานประเมิน และคัดค้านคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ต่อศาลภาษีอากรกลาง

จำเลยได้ให้การปฏิเสธฟ้อง และให้การว่าการประเมินภาษีอากรของเจ้าพนักงานประเมินและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ชอบด้วยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อศาลภาษีอากรกลาง ขอยื่นบัญชีระบุพยานเพิ่มเติม โดยอ้างว่าได้ยื่นบัญชีระบุพยานไว้ต่อศาลแล้ว แต่จากการตรวจสอบสำนวนไม่พบบัญชีพยานของผู้ร้องที่ให้เสมียนทนายยื่นต่อศาลและเสมียนทนายได้ออกจากงานเป็นเวลาหลายเดือนแล้ว จึงทำให้คลาดเคลื่อน

ศาลภาษีอากรกลางได้พิจารณาคำร้องแล้วให้ยกคำร้องเนื่องจากการขอยื่นบัญชีระบุพยานเพิ่มเติม นั้น เป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ และข้อกำหนดคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๐

ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อศาลภาษีอากรกลางว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ และข้อกำหนดคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๐ ที่กำหนด

ให้คู่ความยื่นบัญชีระบุพยานก่อนวันชี้สองสถานไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน เมื่อระยะเวลาที่กำหนดให้ยื่นบัญชีระบุพยานสิ้นสุดลง ถ้าคู่ความซึ่งมิได้ยื่นบัญชีระบุพยานแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลได้ว่ามีเหตุอันสมควรที่ไม่สามารถยื่นบัญชีระบุพยานตามกำหนดเวลาดังกล่าวได้ คู่ความอาจยื่นคำร้องพร้อมระบุพยานไม่ว่าเวลาใดๆ ก่อนพิพากษาคดี ขออนุญาตอ้างพยานหลักฐานเช่นว่านั้น เป็นบทบัญญัติที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เพราะเป็นการให้สิทธิแก่รัฐ และ/หรือ กรมสรรพากรฝ่ายเดียวเท่านั้นเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคล เนื่องจากคดีแพ่งทั่วไปให้สิทธิของบุคคลเสมอภาคตามกฎหมายคือให้ยื่นบัญชีระบุพยานก่อนวันนัดสืบพยาน ๗ วัน จึงขอให้ศาลฎีกาอัยการกลางส่งคำร้องของผู้ร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำสั่งรับไว้ดำเนินการและพิจารณาวินิจฉัยตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา ฯ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐

ข้อพิจารณาวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยมีว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลฎีกาอัยการและวิธีพิจารณาคดีฎีกาอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ และข้อกำหนดคดีฎีกาอัยการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่

ประเด็นที่จะต้องพิจารณาก่อนมีว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลฎีกาอัยการ ฯ มาตรา ๒๐ และข้อกำหนดคดีฎีกาอัยการ ฯ ข้อ ๑๐ ขัดหรือแย้งต่อมาตราใดในรัฐธรรมนูญ ผู้ร้องไม่ได้อ้างมาตราในรัฐธรรมนูญที่เห็นว่าขัดหรือแย้ง จึงไม่เป็นไปตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๕ (๒) ที่บัญญัติให้คำร้องต้องระบุมาตราของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่เกี่ยวกับเหตุในคำร้อง อย่างไรก็ตาม ในคำร้องที่ผู้ร้องได้อ้างว่า เหตุที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลฎีกาอัยการ ฯ มาตรา ๒๐ และข้อกำหนดคดีฎีกาอัยการ ฯ ข้อ ๑๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญเนื่องจากมาตราและข้อกำหนดดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิของบุคคล ไม่ได้ให้สิทธิบุคคลเสมอภาคกันตามกฎหมาย ข้ออ้างนี้จึงตรงกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคแรก ที่บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอภาคกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน” ดังนั้น จึงอนุมานได้ว่า ผู้ร้องเห็นว่าพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลฎีกาอัยการ ฯ มาตรา ๒๐ และข้อกำหนดคดีฎีกาอัยการ ฯ ข้อ ๑๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

อีกประเด็นหนึ่งที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยคือ ผู้ร้องได้อ้างว่าข้อกำหนดคดีฎีกาอัยการ ฯ ข้อ ๑๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้หรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ร้องเป็นคู่ความในคดีฎีกาอัยการ และได้มีคำโต้แย้งว่าข้อกำหนดคดีฎีกาอัยการ ฯ ข้อ ๑๐ ที่ศาลใช้บังคับแก่คดีขัด

หรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จึงขอให้ศาลภาษีอากรกลางส่งคำโต้แย้งนี้มาให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ แต่เนื่องจากรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้บัญญัติให้คำโต้แย้งที่จะส่งมานั้นต้องเป็นคำโต้แย้งว่าบทบัญญัติใดของกฎหมายที่ใช้บังคับแก่คดี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งหมายถึงบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นโดยสถาบันนิติบัญญัติหรือที่มีศักดิ์เท่าเทียมกัน ในกรณีของข้อกำหนดนี้ไม่ใช่เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นโดยฝ่ายนิติบัญญัติหรือมีศักดิ์เท่ากับกฎหมายที่ตราโดยฝ่ายนิติบัญญัติแต่มีศักดิ์ต่ำกว่า ดังนั้น คำโต้แย้งของผู้ร้องในส่วน of ข้อกำหนดคดีภาษีอากร ๗ ข้อ ๑๐ จึงไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ทั้งนี้ เป็นไปตามนัยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔/๒๕๔๒ จึงไม่รับวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยประเด็นสุดท้าย คือ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากร ๗ มาตรา ๒๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากร ๗ มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เพื่อให้การดำเนินการสอบสวนพิจารณาเป็นไปโดยสะดวกรวดเร็ว และเที่ยงธรรม อธิบดีผู้พิพากษาศาลภาษีอากรกลางโดยอนุมัติประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดใดๆ เกี่ยวกับการดำเนินการสอบสวนพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐาน ใช้บังคับในศาลภาษีอากรได้” ดังนั้น เห็นได้ว่า มาตรา ๒๐ นี้ เป็นบทบัญญัติให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลภาษีอากรกลาง ออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินการสอบสวนพิจารณาคดีภาษีอากร และไม่ได้มีบทบัญญัติที่ระบุว่าสิทธิของบุคคลถูกจำกัดลงอย่างไร หรือสิทธิอะไรบ้างที่ถูกจำกัด นอกจากนี้ มาตรา ๒๐ ไม่ได้เป็นบทบัญญัติใช้บังคับกับคดีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เป็นการบัญญัติการคุ้มครองความเสมอภาคตามกฎหมายของบุคคล ดังนั้น มาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากร ๗ จึงไม่เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

ด้วยเหตุผลข้างต้นจึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

ส่วนข้อกำหนดคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่นั้น ไม่รับวินิจฉัย

นายสุจิต บุญบงการ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ